

کاربرد رنگ‌ها در انبار

آیا تاکنون به اهمیت کاربرد رنگ‌ها در انبار فکر کرده‌اید؟ آیا می‌دانید رنگ‌ها چه اهمیتی در زندگی ما دارند؟ از آنجائی که اعصاب چشم به سیستم اعصاب مرکزی بدن متصل است و انسان معمولاً از طریق دیدن بیشتر تحریک می‌شود، بنابراین در صنعت از قابلیت انسان استفاده کرده و از رنگ‌ها بهترین بهره را برای حفظ سلامت (ایمنی) و اطلاع‌رسانی استفاده کرده‌اند.

تحقیقات ثابت کرده کسانی که در محیط‌های بارنگ بیشتر کار کرده‌اند دارای سطح هوشیاری بیشتری نسبت به محیط‌های بی‌رنگ یا کم‌رنگ داشته‌اند چراکه همان‌گونه که گفتیم رنگ‌ها باعث تحریک بیشتر اعصاب می‌گردند. با توجه به این خصوصیت اهمیت رنگ‌ها و استفاده از آن‌ها در انبار مشخص می‌گردد. ما می‌توانیم با استفاده از رنگ در انبار علاوه بر مسائل ایمنی، اطلاع‌رسانی نیز داشته باشیم. می‌توانیم برای هر یک از موارد بالا نمونه‌ای زیادی ارائه دهیم. انباری را در نظر بگیرید که کف آن بارنگ زرد خط‌کشی شده و علائم مسیریابی نیز در آن مشخص شده، این انبار به‌هیچ‌عنوان امکان ایجاد ترافیک نخواهد داشت چراکه مسیر رفت‌وآمد ماشین‌آلات مشخص است و تمامی مسیرها یک‌طرفه هستند و یا اگر جعبه‌های قرمز آتش‌نشانی در انبار وجود داشته باشند در صورت بروز حادثه افراد به‌سادگی آن‌ها را دیده و عملیات امداد رسانی به‌راحتی انجام می‌شود.

همچنین اگر اجناسی که از نظر ظاهری به یک‌شکل هستند و بدون خواندن اطلاعات حک‌شده امکان شناختن آن‌ها دشوار است با استفاده از رنگ ویژه برای هر نوع می‌توان به‌راحتی آن‌ها را از هم تفکیک نمود. مثلاً لوله‌ها دارای انواع مختلف پلاستیکی و فلزی هستند که هر کدام دارای جنس‌های متفاوت و رده‌های گوناگونی هستند. اگر نوشته‌های روی لوله‌ها به دلایلی مانند آسیب دیدن در زمان حمل‌ونقل یا تخلیه، ماندن در زیر آفتاب، چرخش لوله و یا روی هم قرار گرفتن آن‌ها قابل خواندن نباشند، باعث می‌شود که نتوانیم اطلاعات حک‌شده روی لوله‌ها را بخوانیم و بدیهی است اطلاعات ناقص به‌هیچ‌عنوان قابل اطمینان نیستند.

برای پرهیز از این مشکلات، بهترین شیوه و راه‌حل به کار بردن رنگ برای شناسایی آن‌ها و تفکیک از یکدیگر است. باید به این نکته توجه نمود که برای اینکه استاندارد کار را حفظ کنیم باید یک خط سرتاسری روی طول لوله بکشیم (بسته به نوع لوله امکان دارد بیش از یک‌رنگ برای آن در نظر گرفته شده باشد). با انجام این کار تضمین می‌کنیم که حتی اگر بخشی از لوله بریده شود امکان شناخت لوله همچنان وجود دارد و با آن دچار مشکل نمی‌شویم.

برای استفاده از رنگ‌ها جهت شناسایی کالاهای گوناگون (که لوله نمونه‌ای از آن بود) می‌توانیم از استانداردهای موجود استفاده کنیم و یا خودمان راساً برای شرکت اقدام به تعریف کد رنگ جداگانه نماییم. البته روش دوم تنها برای شرکت‌های کوچک که با پیمانکاران خارجی تعاملی ندارند پیشنهاد می‌گردد و اگر جز این است بهتر است از استانداردهای جهانی استفاده کنیم و یا اگر خواستیم استاندارد خودمان را داشته باشیم باید یک نسخه از دستورالعمل را به زبان انگلیسی ترجمه نموده و تحویل ایشان نماییم.

استانداردهای OHSAS, ISO و ANSI از معتبرترین استانداردهای کاربرد ایمنی رنگ هستند که به کار بردن رنگ‌های زیر را در مکان‌های گوناگون پیشنهاد داده‌اند.

مقررات رنگ ANSI برای ایمنی صنایع:

۱- رنگ قرمز (مخصوص امتناع)

- برای وسایل اطفاء حریق، جعبه‌های فایرباکس، پتوهای آتش خاموش کن، سطل‌های شن.
- ظروف مایعات قابل اشتعال.
- علامت توقف مثل کلیدها و سوئیچ‌های توقف اضطراری در ماشین‌آلات و موانع توقف.

۲- رنگ نارنجی (مخصوص اطلاع‌رسانی)

برای اطلاع‌رسانی امکان وجود خطر و یا خودداری از انجام کاری بخصوص بکار می‌رود.

۳- رنگ زرد (مخصوص هشدار)

رنگ زرد یکرنگ هشداردهنده است باقابلیت زیادی برای احتیاط و خطرات فیزیکی مانند لغزیدن، افتادن، سرخوردن و گیرکردن مابین دو چیز استفاده می‌شود. نوارهای سیاه بعضی‌اوقات به رنگ زرد اضافه می‌شود تا هشدارهای ویژه‌ای را اعلام کند. رنگ زرد همچنین برای خطوط ترافیک و راهروها استفاده می‌شوند علاوه بر آن برای مشخص نمودن محل کار به کار می‌رود.

۴- رنگ سبز (مخصوص شرایط اضطرار و ایمنی)

برای نشان دادن وضعیت ایمنی، وسایل کمک‌های اولیه، دوش و چشم‌شوی‌های ایمنی، برانکارها، ماسک‌های ضد گاز، راه‌های خروج اضطراری، اجازه عبور وسایل نقلیه، راه‌های نجات و تأسیسات حفاظتی به کار می‌رود.

۵- رنگ آبی (مخصوص دستور)

برای احتیاط یا وسایل تحت تعمیر استفاده می‌شود ضمن اینکه برای نشان دادن ایمنی با اعمال یک‌طرفه، جلوگیری از شروع به کار و... نیز از این رنگ بهره گرفته می‌شود.

۶- رنگ ارغوانی

به خطرات تشعشع اختصاص دارد. همچنین رنگ ارغوانی به همراه رنگ زرد روشن برای برچسب علائم و مارک‌ها استفاده می‌شود و از رنگ ارغوان با پره‌های شکسته در یک زمینه برای نشان دادن اتاق‌های رادیواکتیو استفاده می‌شود.

در تعیین حدود کف کارگاه‌ها به‌وسیله خط‌کشی از رنگ‌های زیر استفاده می‌شود:

۱- رنگ سیاه‌وسفید:

به‌عبارت‌دیگر برای نشان دادن نظم و نظافت کارگاهی از آن‌ها استفاده می‌شود.

۲- رنگ زرد و سیاه:

برای نشان هرگونه انسداد و یا وجود موانع بر سر راه مثل ستون‌ها و سایر اشیاء ثابت معمولاً از خطوط مورب زرد و سیاه که کاملاً از یکدیگر متمایز باشند استفاده می‌شوند. ضمن اینکه برای نشان دادن محدودیت‌های موجود مثل قرارگیری پالت‌ها و محصور کردن حوزه‌هایی که از آن‌ها نباید چیزی بیرون گذاشته شود نیز از این رنگ استفاده می‌شود.

۳- خطوط سبز در کنار خطوط سیاه و سفید:

برای نشان دادن مسیرهایی که به درب یا پله‌های اضطراری منتهی می‌شوند استفاده می‌شوند.

۴- خطوط مورب زرد:

برای نشان دادن سقوط اشیاء و گیر افتادن در بین ماشین‌آلات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۵- رنگ سبز و سفید:

برای نشان دادن محل عبور و رسیدن به درب اضطراری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مقررات رنگ در محصولات خطرناک:

رنگ‌های ترکیبی در کانتینرهای حمل مواد خطرناک بر طبق کمیسیون تجارت بین‌المللی استفاده می‌شود.

- ۱- حروف سیاه روی سفید برای مخازن اسید می‌باشد
- ۲- حروف سیاه روی قرمز برای مایعات قابل اشتعال یا مواد آتش‌زا استفاده می‌شود.
- ۳- حروف قرمز روی سفید برای سموم- مواد منفجره، گازهای سمی و گاز اشک‌آور به کار می‌رود.
- ۴- حروف سیاه روی زرد برای جامدات قابل اشتعال و مواد اکسیدکننده هستند.
- ۵- حروف سیاه روی سبز برای گازهای تحت فشار به کار می‌رود.

جدول رنگ آمیزی کپسول‌ها بر اساس استاندارد (BS)

نوع کپسول	رنگ بدنه	رنگ درپوش
استیلن	قهوه‌ای	قهوه‌ای
هوا	طوسی	طوسی
CO2	سیاه	سیاه
آرگون	آبی نفتی	آبی نفتی
کلرین	زرد	زرد
مونواکسید کربن	سرخ	زرد
اتیل کلراید	طوسی	سرخ
فرون	زرد	سیاه
کلرین یا لوله‌های عمقی	طوسی - بنفش	بنفش

جدول رنگ نگهداری لوله در انبار

در این جدول که در هیچیک از سایت‌های فارسی‌زبان مشابه آن را پیدا نخواهید کرد، کاربرد رنگ‌ها در انبار را از منظری دیگر موردتوجه قرار می‌دهیم یعنی کد رنگ موردنیاز برای انواع لوله‌هایی که در انبار نگهداری می‌شوند را ارائه می‌دهیم. بازهم یادآور می‌شوم که این کد رنگ برای لوله‌هایی است که در انبار نگهداری می‌شوند نه لوله‌های به‌کاررفته در بخش‌های مختلف صنایع.

۴

Cold Work Tool Steels		
O-1	Yellow	
O-6	Blue	White
A-2	Red	
A-6	Red	Silver
A-8	Purple	Blue
A-10	Green	White
A-11 PM	Purple	White
S-1	Red	Gold
S-7	Red	Yellow
L-6	Red	Black
L-6J (207 HB Max)	Red	Orange
D-2	White	
Carbon Steels		
12L14	Silver	
1045	Blue	Yellow
1215	Red	White
1018 (CRS)	Brown	
A-36 (HR)	Brown	Red
Stripper Plate	Purple	
High Speed Steels		
M-2	Black	White
M-4 PM	Purple	Green
M-42	Red	Blue
T-15 PM	Purple	Yellow

Hot Work & Mold Steels		
420 (MQ)	Orange	Black
420R (Remelt MQ)	Blue	
H-13	Orange	
H-13R (Remelt)	Orange	Blue
P-6	Blue	Brown
P-20	Green	Yellow
420PH (Sulphurized)	Brown	Black
Viscount 44 (H-13 PH)	Orange	White
Alloy Steels		
4150 Ann	Gold	Black
4140 Ann	Gold	
4140 PH	Green	
4150 PH	Green	Blue
4340 Ann	Orange	Green
1141	Green	Brown
8620	Red	Green
Stainless Steels		
303	Green	Gold
304	Green	Black
304L	Green	Silver
440C	Black	Yellow

برای مطالعه بیشتر به سایت ما [انباریار](#) مراجعه نمایید.
برای عضویت در گروه پرسش و پاسخ انبارداری [کلیک](#) کنید.
برای عضویت در کانال اطلاع رسانی سایت انباریار [کلیک](#) کنید.